

శ్రీమతి శ్రీమతి కమలకాంక్షి

అర్ధ రాత్రి ఏదిలో రిజా ఆగిన చప్పుడుకి తల్లి కూతుళ్ళిద్దరూ ఆతృతగా కిటికీలోంచి చూసారు. రిజా దిగి తూలుతూ నడిచి వస్తున్న వ్యక్తిని పోల్చి గబ గబా తలుపు తీసి మెట్టు దిగి యిద్దరూ వెలక వైపు నాయం పట్టి లోపలికి తీసుకువచ్చారు.

భారతికి లోలోపల భయంగా వుంది, ఇరుగు - పొరుగు ఎవరైనా చూస్తున్నారేమోనని. అంతదా నిశ్శబ్దంగా వుంది. అందరిళ్ళల్లో అప్పటికే లైట్లు దీసి వున్నాయి. ఎవరూ చూడడం లేదని గమనించి తేలిగ్గా పూపిరి పిల్చుకుంది.

అన్నపూర్ణకి దుఃఖం ముంచుకోస్తోంది. "ఏమిటండి యిది?" అంది ఏడుపు గొంతుకతో. "ఎప్పుడూ వున్నదేగా అమ్మా!" అంది భారతి నిర్దిష్టంగా. "మంచం మీద అసన్నాసంగా పడుకున్న రామలింగంని "ఏవండీ. భోంచేస్తారా?" అని అవిడ అడగలేదు.

"నాన్నా. భోంచెయ్యండి." అని భారతి కూడా అనలేదు. ఇద్దరికీ తెల్పు అతనలా తాగిచ్చేక చచ్చినా భోంచెయ్యడని!

లోలోపల దుఃఖిస్తున్న తల్లిని ఎలా ఓదార్చాలో తెలియక ఒకసారి ఆమె వైపు జాలిగా చూసి, తర్వాత తన జాగాలో కొచ్చి పడుకుంది. పడుకుం దన్న మాటేగాని, నిద్ర రాక ఆమె కళ్ళు మంటపెద్దన్నాయి. ఆలోచనలు కుమ్మరి పురుగులా మనసుని దొలిచేస్తున్నాయి.

నాన్న ఎందుకిలా తయారయ్యేడు? అమ్మ నిజంగా చాలా మంచిది. ఎప్పుడూ ఎదురు జవాబు చెప్పి ఎరగదు. "ఇది లేదు అది లేదు! అని సాధించదు. ఉన్నదాంట్లోనే క్షుప్తంగా గడుపుకోస్తుంది! అయినా యిలాంటి పాదు వ్యసనం నించే నాన్నకి వున్న వుద్యోగం కూడా వూడింది. పూర్తిందా అప్పులు! ఎక్కడా తరితుక్కలేక ... ఎవరు? నాన్నకేం. హాయిగా తరితుక్క తిరుగుతున్నాడు. "పేమే లెస్ ప్పిఫుల్ ఆర్ ఆల్ట్రా పేషెంట్" మధ్యన తను ... అమ్మ ... తరితుక్కలేక, ఎవరింటికి వెళ్ళలేక, సిగ్గుతో చితికిపోతున్నాడు! ఇంత వయసు వస్తే మాత్రం ఏం లాభం? బుద్ధి, జ్ఞానం లేకపోయేకి! ...

ఆమె మనసంతా దిగులుతో నిందిపోయింది. పోనీ తనకైనా వుద్యోగం వస్తే బాగుంట్టు. తను బి. ఎ. పాసు అయింది. మొన్ననే యింటర్వ్యూకెళ్ళి వచ్చింది. ఇంటర్వ్యూ బాగానే చేసింది. ఈ వుద్యోగం పుస్తా తనకోసే బాగుండును. తల్లిని, చెల్లిళ్ళని, తమ్ముళ్ళని ఆదుకోవచ్చు. బాధ్యత మొయ్యాలైన తండ్రి బుద్ధి తక్కువగా ప్రవర్తిస్తూ బరువు దించుకోవాలని చూస్తున్నాడు. తన అర్థంలేని తాగుడుకి, బాధ్యతల బరువుకి అనవసరంగా ముడి వేసి, "ఈ బాధల్ని మర్చిపోవ దానికే తాగుతున్నా"నని సమర్థించుకుంటున్నాడు. ఇంకా గట్టిగా అడిగితే పెద్ద పెద్ద కేకలు వేసి, ఇంట్లో అందరినీ తన్నినంత వని చేసి ఆఖిరికి, "నేను ఏమి చేతగాని వాడ్ని. చేత కానివాడ్ని. ఇంత విషం యిచ్చేయండి. చచ్చిపోతాను. నా ఏద విరగడయి పోతుంది" అని భోరున ఏడుస్తాడు. ఫి. అసలు మగాడు అలా ఏదవడం చూస్తే పరమ అసహ్యం వేస్తుంది!

దిగులుతో శుష్కించిన శరీరం, ఏక్కుపోయిన దవడలు, లోతుకు పోయిన కళ్ళు, ఆలోచనల్ని తాతాలింకా దూరం చేసుకుని నిద్రలోకి జారుకున్న అమ్మని చూస్తే కడుపు తరుక్కుపోయింది భారతికి.

ఈ సమాజంలో ఎంతమంది తల్లులు యిలాంటి మూగ ఫ్రీడన అనుభవిస్తున్నారు? ఎంతమంది అబలలు ఎవ్వరికీ ఎనవడని అరణ్య రోదనలు చేస్తున్నారు?... ఆలోచనలతో తలంతా బరువెక్కి తల నొప్పి మొదలయింది. అప్పుడు ఆమెకి పూహలోకం కళ్ళ ముందు కదిలింది. ఆ లోకం ఎంత అందంగా వుంటుంది! (అది పూహలోకం కాబట్టి)...

అనురాగం అందించే భర్త, ముత్యాలాంటి పిల్లలు, స్వర్గాల్ని మరపింపజేసే సంసారం ... ఇవన్నీ ఆమె పూహల్లో ఎప్పుడూ మెదులుతూ వుంటాయి. అవి పూహలని, పూహలు వాస్తవానికి చాలా చాలా దూరంగా వుంటాయని, మధ్య తరగతి కుటుంబంలో ఒక చేతకాని తండ్రికి, అభం - శుభం తెలియని తల్లికి వుట్టిన ఆమెకి బాగా తెల్పు. అన్నీ తెల్పినా ఆమె ఆ అందమైన పూహల్ని మనసారా అవ్వనిస్తుంది. ముఖ్యంగా మనసు పాదయి పోయినప్పుడు బలవంతంగా ఆ పూహల్ని

అవ్వనించి వాటిలో మునిగి తలుతూ తన్నుతాను మర్చిపోతుంది. అందమైన పూహలు ఆమె మనసుకి ప్రకాశతత చేకూర్చుస్తాయి. అలా రోజు కొక్కసారయినా పూహల్లో తేలిపోతూంటే గాని ఆమె మనసు తేలికవదు. మనసుకి ఎంతో తృప్తిని, పుల్కనాన్ని కలుగజేసే ఆ పూహలంటే ఆమెకి చాలా యిష్టం. అవి వాస్తవానికి దూరంగా వుంటే వుండుగాకి ఒక దివ్య బౌషధంలా పని చేసి మనసుని నంతోషపర్చే శక్తి వాటికి వున్నప్పుడు వాటిని తనెందుకు వదులుకోవాలి?! ...

తేలికయిన మనసుతో ఆమె మెల్లిగా నిద్రలోకి జారుకుంది.

అన్నపూర్ణ పంటింట్లో పూజ చేస్తున్నది. పెరట్లో నూతి దగ్గర భారతి అంటు తోముతున్నది. రామలింగం పెరట్లోకి వచ్చేడు. కూతురిని చూడగానే ఆ విషయం జ్ఞాపకం వచ్చి అతని ముఖం సంతోషంతో వెదల్చుయింది. దగ్గరగా వచ్చి యిటూ-అటూ చూసి ఎవ్వరూ లేరని నిర్ధారించుకుని "బారతీ!" అని పిల్చేడు.

తలెత్తి చూసింది భారతి. రాత్రి అలా తాగి చ్చినందుకు బాధపడుతున్న సూచనలేవీ, ఆ ముఖంలో కనబడడం లేదు. చిన్నగా నిట్టూర్చింది. "ఏమిటి నాన్నా?"

అబ్బి. ఏం లేదూ. మొన్న నువ్వు ఇంటర్వ్యూ కెళ్ళేవు చూసేవా అతను నాకు తెల్పినవాడేలే. చిన్న నేనతన్ని కలిసేను. అప్పునూ. యింతకీ నువ్వు యింటర్వ్యూ ఎలా చేసేవమ్మా?"

ఇంటర్వ్యూ చేసిన తను నాన్నకి తెల్పు అనేసర్చి. ఆమె ఆశలకి కొత్త పూపిరి వచ్చింది.

"బాగానే చేసేను నాన్నా!" అంది సంభ్రమంగా. "ఏం లేదు. నేను వెళ్ళి నీ సంగతి చెప్పిననుకో. అతను చిన్న రమ్మన్నాడు. నువ్వు కూడా ఒంటూ అతన్ని కల్చుకో. ఎందుకైనా మంచిది."

"నే నొక్కరినే ఎలా వెళ్ళమ నాన్నా? మీరూ రండి."

"అబ్బి. నేనెందుకు? ఈ రోజుల్లో అడపిల్లలు ఒక్కొక్క వెళ్ళి అడిగితేనే సులభంగా వుద్యోగాలు దొరుకుతాయి!"

"అంటే!?" గిన్నెలు కడుగుతూ తండ్రి మాటల్లోని వ్యందాల్నాని గమనించి అతని కళ్లలోకి నూటిగా చూసింది.

అతను నిటారుగా అయ్యెడు. కొంచెం కోపం వచ్చింది.

"ఏమిటి వెధవ. సందేహాలూ, నువ్వునూ! ఈ రోజుల్లో వుద్యోగం దొరకడం మాటలను కున్నావా? కాళ్ళా - వేళ్ళా పడితేగాని వుద్యోగాలు రావు. లభ్యం యిచ్చుకునే స్థితిలో మనం లేనప్పుడు స్వయంగా ప్రాధేయపడకపోతే ఉద్యోగం నీ కాళ్ల దగ్గరకి వచ్చేస్తుందను కున్నావా?" ధుమ ధుమ లాడం మొదలెట్టాడు.

భారతికి తండ్రి మాటల కర్పం చూచాయిగా తెల్సింది. గుండెలు దడ దడ లాడెయి. అయినా వుద్యోగం దొరకడం ఎంతో కష్టం అని తెల్సిన ఈ పెద్దమనిషి మరి తన వుద్యోగం ఎందుకు చేజేతులా పోగొట్టు కున్నాడో!

"వేసిన ఎరువులు ఎంత శంభు కోడ్సినా పూచే వున్నాయి అందంగా వుంటే చాలు. అందమైన వున్నాయి చూసి సంతోషపడతారే తప్ప వాటికి ఎలాంటి ఎరువు వేసేరో ఎవరూ సాధారణంగా అడగరు!" అనేనీ అల్లికొచ్చింది ఎవనినా వెళ్లి పోయేదు రామలింగం.

అమె కిప్పుడు పూర్తిగా అర్థమయి పోయింది. తల్లి దేవుడి గదిలో వుంది. కాబట్టి సరిపోయింది. లేకపోతే ఈ పాటికి ఎంతో రాధాంతం అయిపోను.

వుద్యోగం కావాలి. ఎలా? ఈ సమస్యని ఎలా పరిష్కరించుకోవడం?

తనలాంటి అడవిల్లలకి వుద్యోగం ఒక సమస్య. కట్టం ఒక సమస్య. పెళ్లి ఒక సమస్య. కాపురం ఒక సమస్య. అసలు కీచితమే పెద్ద సమస్య!

ఆ అఫీసర్ని తల్చుకుంటేనే వళ్లు గగుర్పొందుస్తోంది. అతను తనని రమ్మన్నాడా? ఈ మగాడి దృష్టిలో అడవి ఎంత లోతువ అయిపోయింది! అతగాడి పని వట్టాలి. అక్కడికి వెళ్లి అతని అంతు తేల్చేయాలి. ఒకవేళ తనకి వుద్యోగం రాకపోయినా ఫర్వాలేదు. కాని వాడు "అమ్మ బాబోయ్, ఫస్ట్ మరెప్పుడూ ఏ అడవిల్ల జోలికి పోకూడదు." అని లెంప లేసుకునేలా చెయ్యాలి. చెక్కు చెదరని అత్త ఎక్కానాన్ని. తగినంత సమయస్పూర్తిని యిచ్చుని భగవంతుడ్ని మనసులోనే వేసుకుంది.

ఒక దృఢాభిప్రాయాని కొచ్చిన దానా అమె లేచింది.

మారుతున్న ఈ సమాజంలో తనలాంటి అడవిల్లలకి యిలాంటివి అసలు సమస్యలే కావు అన్నట్టు చెయ్యాలి. ప్రతీ అడవిల్లా దైర్యంగా ముందడుగు వెయ్యాలి. కుండెలు పిల్లలా కాకుండా నివంగి పిల్లలా ముందు కురకాలి.

పేపూతులాలి దగ్గరకి వెళ్లిపోనని తల్లితో చెప్పి బయలు దేరింది. తండ్రి యిచ్చిన అడ్రసు.

కాగితం పొందజేగలో వేసుకుంది. దాంతోపాటు కారం పొడి పొట్టం, ఒక జ్యేడు, రెండు పెద్ద సూదులు కూడా జేగలో వేసుకుంది. యుద్ధాని కెళ్తున్న సైనికుడిలా వుంది అమె మనఃస్థితి. ఎలాంటిదైనా ఫెసు చెయ్యడానికి నిద్రపడే వెళ్తోంది. దేవుడి మీద నమ్మకముంది తనకి. తను ఓటమిని ఎంతమాత్రం అంగీకరించదు!

* * * *

బజ్జర్ నొక్కింది. ప్యూన్ తలుపు తీసేడు.

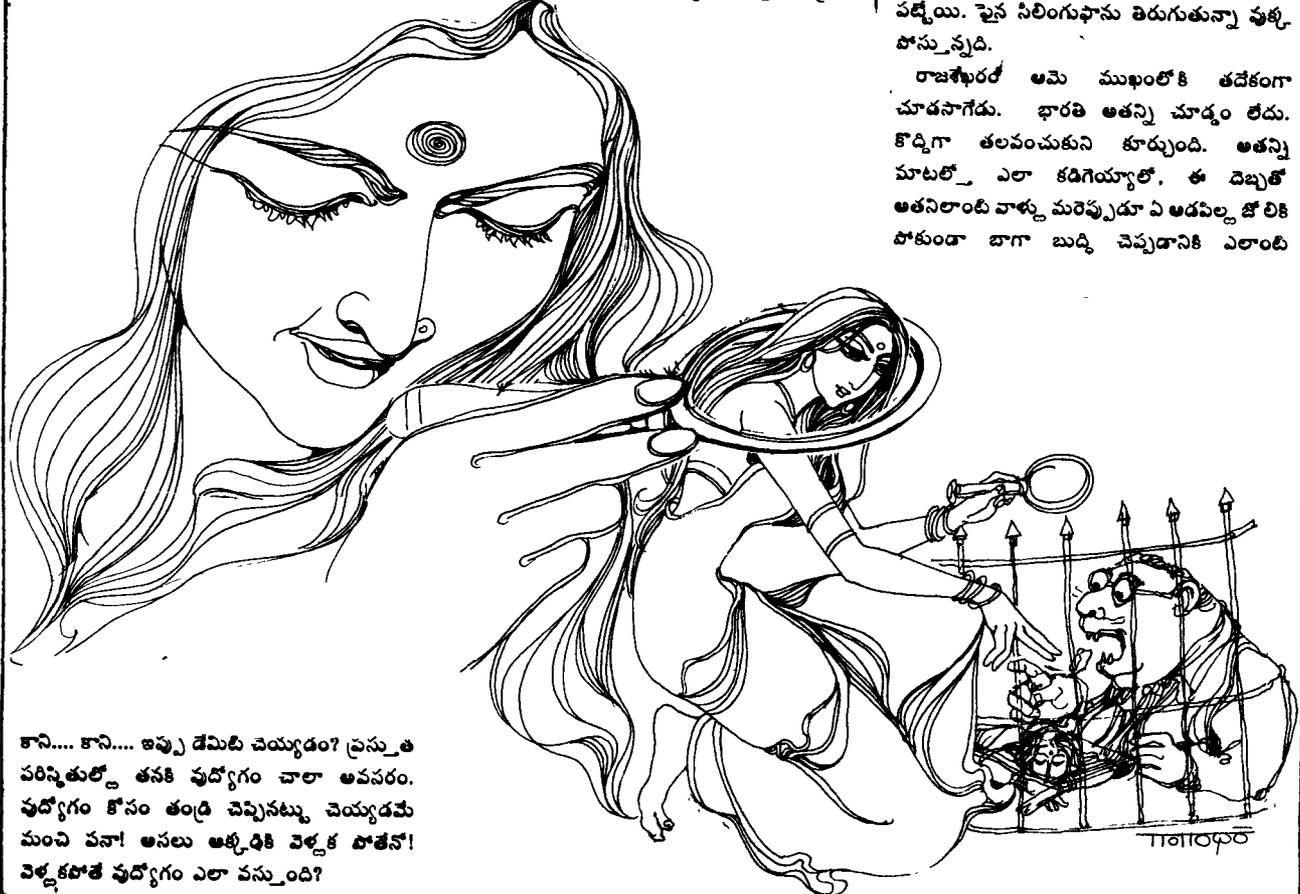
"అఫీసరుగారు మేడమీద వున్నారు. వెళ్ళండి." అన్నాడు ఎగాడిగా చూస్తూ. దైర్యం - భయం చిత్రంగా యుద్ధం చేస్తున్నాయి అమె మనసులో ఒక్కొక్క మెట్టి ఎక్కుతున్న భారతికి తన గుండె చప్పుడు తనకే గట్టిగా వినిపిస్తోందేమోనని విచించింది.

"రా! కూర్చో." అతని ముఖం ప్రకారంకాగా వుంది. పులికి అపారం అవబోతున్న మేకపిల్లలా వుంది అమె పరిస్థితి.

"నీ పేరు..... భారతి కదూ. నువ్వూ.... రామలింగం గారి అమ్మాయివేనా?" అమెనే గుచ్చి చూస్తూ అడిగేడు రాజశేఖరం.

అవునన్నట్టు నెమ్మదిగా తలుపింది భారతి. ఎంత దైర్యం తెచ్చుకుందా మనుకున్నా అదేమిటో అమె గుండె దడదడ లాడుతోంది. పెదవులు సన్నగా వణుకు తున్నాయి. వళ్లంతా చిరు చెముట్టు పట్టియి. పైన సీలింగుఫాసు తిరుగుతున్నా పుళ్ళ పోసున్నది.

రాజశేఖరం అమె ముఖంలోకి తడకంగా చూడసాగేడు. భారతి అతన్ని చూడడం లేదు. కొద్దిగా తలవంచుకుని కూర్చుంది. అతన్ని మాటల్లో ఎలా కడిగియ్యాలో, ఈ దెబ్బతో అతనిలాంటి వాళ్లు మరెప్పుడూ ఏ అడవిల్ల జోలికి పోకుండా బాగా బుద్ధి చెప్పడానికి ఎలాంటి

కాని.... కాని.... ఇప్పుడేమిటి చెయ్యడం? ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో తనకి వుద్యోగం చాలా అవసరం. వుద్యోగం కోసం తండ్రి చెప్పినట్టు చెయ్యడమే మంచి పనా! అసలు అక్కడికి వెళ్లక పోతేనో! వెళ్లకపోతే వుద్యోగం ఎలా వస్తుంది?

భూతద్దం

దైలాగులు వుపయోగించాలో ఆలోచిస్తాంది. ఆమె కళ్ల ముందు వుద్యోగం కోసం వచ్చిన ఆదవిల్లల శీలాన్ని అవహరించిన ఎంతో మంది ఆఫీసర్ల వుదంతాలు కదులున్నాయి.. ఆమె చెప్పల్లో, వుద్యోగం అనే ఆధారం కోసం ఈ ద్విపాద పశువుల కామత్పక్షికి బలహీనత, చావలేక, బ్రతకలేక, ఛనూ- బ్రతుకుతున్న ఎంతో మంది అబలల ఆర్తనాదాలు మార్గోగు తున్నాయి. అతనిని చూస్తూంటే వళ్లు మండి పోతోంది భారతికి. పైకి ఎంత నెమ్మదిగా వున్నాడు! ఎం ఎరగనట్లు ఆ మొహం వాడూనూ. పైకి ఎం ఎరగనట్లుండే వాళ్లే కొంపలు కూల్చే రకాలు! ఇతగాడు నన్ను రమ్మన్నాడా? లేకపోతే... తన తండ్రి ఒకవేళ యితనికి "కీ" యిచ్చేదా? ఏమో! తన తండ్రి కూడా యిలాంటి సుగుణాకర చక్రవర్తి! ఎం ఎరగనట్లు కాగితాల్లో తల దూర్చి ఏదో, సరసర వ్రాసేసు కుంటున్న అతన్ని చూస్తూంటే ఆమెకి ఆరికాలి మంట నెత్తి కెక్కుతోంది. అయినా తమాయించుకుంటూ అంది.

"నారీ! నా కెలాగైనా వుద్యోగం వచ్చేలా చూడండి నారీ!"

అతను కుర్చీలో ఏ మాత్రం కదిలినా, లేచి తన దగ్గర కొచ్చేస్తాడేమనని భయంతో ఆమె చిగురుటాకూలా పణికి పోతోంది. ఎంతో ధైర్యంతో ఎదుర్కుంటామని వచ్చింది. తీరా... యిప్పుడిలా నీరు గారిపోతోంది. ఆమె మనసులోని ఆలోచనలు శరవేగంతో పరుగెడు తున్నాయి....

అతను లేచి తన దగ్గర కొస్తాడు. భుజం మీద చెయ్యి వేస్తాడు. తను పణికి పోతుంది. అదేలా నవ్వుతాడు. తను ఆసహ్యంగా చూస్తుంది. కొగలించుకుని ముద్దు పెట్టు కుంటాడు. తను విదిలించి కొడుతుంది. అతను రెచ్చి పోతాడు. చరచరా ఆ వెనక గదిలోకి లాక్కొల్లి పోయి.... తనని బలవంతంగా.... అబ్బి.... పూహించు కుంటుంటే విపరీతమైన భయం వేస్తున్నది. అంతా అయిపోయేక కను ఎదుస్తుంది. మొత్తు కుంటుంది!.... సడనగా తన బ్యాగ్ జ్ఞాపకం

వచ్చింది. నో. అలా జరగడానికి వీళ్లేదు. అసలు అతను దగ్గరగా వచ్చి భుజం మీద చెయ్యింటూ వేస్తే తను పూరుకుంటుందా పిరికి పందలా. ఛ. నెవ్వర. వెంటనే అతనిళ్ళ నబదకుండా మెరుపులా తన బ్యాగ్లోంచి రక్షణాయుధాల్ని తీసి అతని మీద ప్రయోగించడూ! ముందుగా ఏది ప్రయోగించాలి? ఏది? సూదులే సులభం. గడ్డిగా గుచ్చెయ్యాలి. ఆపైన జ్ఞేదు. తర్వాత కారం... లేదు ముందే కారం కళ్లలో పోయియ్యాలి. కాదు... కాదు....

రాజశేఖరం కాల్పున్న సిగరెట్టుని ఏవ్డ్రోలో పడేసి లేచేడు. భారతికి భయంతో రోమాలు నిక్కబొడుకుతున్నాయి. తనెంత పొరపాటు పని చేసింది! పులి బోసులో అడుగు పెట్టేక పులి "తినడు" అని అనుకోవడం ఎంత అవివేకం! తనసలు రాకపోవల్సింది....

అతని ప్రతీ చర్యని ఎక్కడో కళ్లతో గమనించడం మొదలెట్టింది. ముంగిస వాముని చూసినట్లు చూస్తున్నది. రాజశేఖరం బార్డా తీసివున్న తలుపుల్ని దగ్గరకు వేసి వచ్చేడు.

"మీ నాన్న.... నిన్ను.... పంపేడు కదూ...." హతాత్కంగా అన్నాడు.

తెల్లబోతూ చూసింది భారతి.

"మీరు రమ్మన్నారట...." అంది.

"అలా అని మీ నాన్న చెప్పేడు నీతో. అవునా?"

అవునన్నట్లు తలూపింది.

"చూడు భారతీ! మీ నాన్న నాతో ఎం చెప్పేదో తెలుసా?"

చెవులు రిక్కించుకుని వింటున్నది భారతి.

"రేపు మా అమ్మాయిని మీ దగ్గరకు పంపిస్తాను.

తన నుంచి మిక్కావల్సిన దేది తీసుకున్నా నా కభ్యంతరం లేదు. కాని మీరెలాగైనా తనకి వుద్యోగం యివ్వాలి." అన్నాడు నా చేతులు పట్టుకుని.

"ఓహో! చెవులు మూసుకుంది గడ్డిగా.

"మా నాన్న.... మీకు ముందునించీ తెలుసా?"

"తెలీదు. మీ నాన్నలాంటి వాళ్ళుంటారని కూడా

అనుకోలేదు. వుద్యోగం కోసం కన్న కూతుర్ని "ఎర"గా వేదామనుకునే కుత్సిత స్వభావం గల మీ నాన్నలాంటి వాళ్లని చూడడం యిదే మొదటిసారి కూడా!"

దగ్గరగా వచ్చేడు రాజశేఖరం.

"భారతీ! నువ్వు ఎంత భయపడున్నావో నీ ముఖమే చెప్తున్నది. వచ్చిన దగ్గర్నుంచీ నిన్ను గమనిస్తున్నాను. నీ ముఖాన వచ్చిన చెమట్లు, పణుకుతున్న చేతివేళ్లు, నీ భయాన్ని స్పష్టంగా ఋజువు చేస్తున్నాయి. వుద్యోగం యిస్తామని ఆశోపట్టి ఆదవిల్ల శీలాన్ని అవహరించే దోర్నాగులు ఈ సమాజంలో వున్నంత కాలం, నీ తండ్రి లాంటి చేతగానివాళ్ళు, పరాన్నభుక్తులు కూడా ఈ సమాజంలో వుంటారు. నువ్వు భయపడడంలో అనపాజం ఏమీ లేదు.

కాని ఒక్క విషయం భారతీ! నేను....

అలాంటివాడీ కాను. బాలింటుని బడ్డి వుద్యోగార్హతని బడ్డి వుద్యోగం యిస్తాను. నువ్వు భయపడకు. నిర్భయంగా- నిశ్చింతగా వుండు. నువ్వు యింటుర్నూ బాగా చేసేవు. ఈ వుద్యోగం నీకు యిస్తున్నాను. కాని ఒక్క మాట...." అతను ఆగేడు. భారతి పూపిరి బిగవట్టి వింటున్నది.

"మానసిక విలువల్ని పెంపొందించుకుని "మనిషి"గా బ్రతకమని కుత్సితంగా ఆలోచించ వద్దని మీ నాన్నతో నేను చెప్పేనని చెప్పు." గంధీరంగా అన్నాడు.

భారతికి కళ్లంట బలజలా నీళ్లు రాలేయి. ఏడుపుని ఆపుకోలేక పోయింది. అనందమో, విషాదమో తెలియని పరిస్థితి!!

అప్రయత్నంగా రెండు చేతులూ జోడించి నమస్కరిస్తూ అంది,

"నారీ! మీరు దేవుడు నారీ. నిజంగా దేవుడే!"

అతను చిన్నగా నవ్వేడు. ఆ చిరునవ్వుతో చల్లని కాంతులు ఏరజిమ్ము తున్నట్లుగా అగుపించింది ఆమె కళ్లకు.

"అంతమాటనకు భారతీ! నేను మనిషిని. నీతి తప్పని మనిషిని.... అంటే!"

